

[Axel Sørensen.]

den lokale trafik, der er knyttet til Randers by.

Den omfartsvej, der er tale om i det foreliggende lovforslag, skulle udgå fra hovedlandevej nr. 10 ved Munkholm syd for Randers og gå vest om denne by til indkørslen til hovedvej nr. 10 nord for Randers ved Helsted, en forlægning på ca. 10 km. Selve omfartsvejen foreslår man udbygget som 4-sporet facadeløs hovedlandevej, altså med gode oversigtsforhold — et forhold man glemte, da man anlagde omfartsvejen ved Århus. Overslagssummen for vejen med de dertil knyttede tilkørselsveje, lyssignalanlæg m. v. anslås — med udgangspunkt i prisniveauet i 1963 — at udgøre 43 mill. kr., hvis den udbygges som motorvej, og 36 mill. kr., hvis den bygges som almindelig landevej. Hvis det skal foregå i to tempi, siger bemærkningerne, vil man komme ud for en bekostning, der ligger omkring et halvt hundrede millioner kroner.

Det radikale venstre kan tiltræde, at den øgede trafikbelastning, der foregår ved gennemkørsel gennem vore større købstæder til gene for den lokale trafik, bliver ført uden om byerne. I så henseende anser vi det foreliggende lovforslag for at være fyldestgørende for Randers' vedkommende, så længe det drejer sig om en trafikåre, der er en aflastning for en by med de her nævnte problemer, medens vi anser det for at være en dårlig løsning, hvis vejen tænkes at skulle indgå som led i en eventuel kommende motorvej.

Der er allerede nu i forbindelse med det lovforslag, som her er til behandling, sagt enkelte ting angående spørgsmålet om den jyske motorvej; og jeg vil kun gøre enkelte bemærkninger hertil. Vi kan vel godt sige, at hvis den planlagte omfartsvej skal indgå i anlægget af en østjysk vej, som ministeren og vejdirektoratet har tænkt sig — uden at sige det rent ud — så må jeg sige, at så begynder man at blive betænkelig, selv om jeg anerkender vejdirektoratets rådgivende ingeniører som meget dygtige folk.

Der er jo meget delte meninger, og det vil sikkert vise sig, at de utvivlsomt vil gå på tværs af partigrupperedelingen, hvis folketinget en dag skal vedtage, hvor motor-

vejen skal gå. Denne tværpolitiske stillingtagen har jo allerede vist sig, hvad enten det drejer sig om medlemmerne i denne sal, eller det drejer sig om amtsråd eller kommunale styrelser dér, hvor berøringsfladerne går, lige fra det østlige Jylland og til man nærmer sig midten af Jylland; alle disse steder brydes meningerne jo. Derfor vil jeg heller ikke søge at give et samlet udtryk for mit partis stilling; nej, mit partis stilling må fremkomme på anden måde ved en klart betonet stillingtagen over for selve fastlæggelsen af vejføringen.

Personlig er jeg — det vil jeg gerne sige her — af den opfattelse, at det ikke vil være rigtigt at følge den af professor Humlum planlagte vejføring ved anlægget af motorvejen i Jylland, og det gælder måske i lige så stærk grad den linjeføring, som østjyske købstæder og deres styrelser har foreslået. Der er nemlig en alvorlig fare ved at placere motorvejen så tæt op ad 5-6 store købstæders bygrænser, at man i løbet af bare 50 år vil have lagt disse købstæder ind bag en spærremur, som hindrer en videre udvikling for disse i de efterfølgende år af et almindeligt samarbejde i bymæssig henseende, fordi man skaber en ny bydel uden for en motorvej, således at samhørigheden bliver vanskeliggjort ved, at samfærdslen skal gå over motorvejen.

Som begrundelse for den østjyske plan fremfører man, at den er billigere end den plan, som professor Humlum er talsmand for, men denne billighed kan efter min opfattelse og ud fra de grunde, jeg har fremført, let blive for dyr for efterkommerne.

Jeg vil derfor anse det for fornuftigt at tilrettelægge linjeføringen således, at den går passende uden for disse købstæder, således at den ikke bliver en hindring for dem, og at man tager som udgangspunkt, at den med nogenlunde sikkerhed fastlægges i en afstand af 5 km eller deromkring vest for Kolding og bliver ført videre op vest for Vejle, og at man ikke bygger hen over en fjord for 100 mill. kr. Da vi har naturfredningsudvalg og -kræfter i dette land, håber jeg, at de vil påtale det på det stærkeste, hvis noget sådant sker; ellers har vi overhovedet ikke brug for noget af den art.

Jeg har her i korte rids gjort mig til talsmand for en linjeføring, der er placeret